

Kinder Torah

Vayeshev

בס"ד

Measure for Measure

"Avi, have you seen my birthday gift?"

"Mazel Tov, Chaim. May you have many, many more birthdays until 120."

"Amen."

"What did you get?"

"A set of measuring tools. Here is a tape measure that is fifteen feet long."

"Wow."

"Here is a ruler that measures both inches and centimeters. The last piece in the set is a micrometer that measures microns."

"That's really small. It sounds like you can measure just about anything with this kit."

"Sure. Do you have anything to measure?"

"How about measuring a word."

"Measuring a word? What do you mean? The length of the word? That's easy. Just count the letters. You don't need any fancy tools for that."

"The number of letters is one measure of a word. However, that is not what I mean."

"Do you mean the Gematria (numerical value of a Hebrew word based on the letters) of a word Avi?"

"No, that's not what I mean either. I want to know if you can measure the effect of a word."

"That sounds pretty complicated. Can you give me an example, Avi?"

"In this week's parasha, Yosef HaTzaddik said some words that had a very big effect on his life."

"What did he say?"

"He spoke to his father Yaakov about some things that he felt his brothers were doing wrong. Among other things, he said that they were slaves, and that they had eaten meat that was not shechted (slaughtered according to Torah Law). He loved them and had only had their best interests in mind. He spoke to their father in order to correct the situation."

"What's wrong with that?"

"The Chofetz Chaim explains that one must tell the person directly about his fault. To tell someone else when you could have told the person himself is loshon hora."

"I'm in suspense, Avi. What effect did these words have on Yosef's life?"

"Hashem made everything that Yosef said about his brothers happen to him. He called them slaves; therefore, he was sold as a slave. He said that they were eating meat that was not shechted, therefore

they shechted and animal and dipped his coat in its blood."

"That's incredible. Every word that he said was measured, weighed, and then sent back to him."

"Exactly, Chaim. That is what I mean by the measure of a word. Good words are stronger than the latest wonder drugs. They can make a person feel great, build up his confidence, even develop his talents. Bad words, Heaven forbid, on the other hand can be more powerful than bombs and bullets. They can embarrass, depress, or even break a person. Yosef's words caused him to be sold as a slave, a pretty miserable fate."

"We have to measure our words very carefully, Avi."

"That's what I'm getting at Chaim. You received this measuring set for your birth-

day. I hope that it will always remind you, me, and everyone to always

measure our words carefully before we say

them. One of the rewards for guarding

one's speech is a long life. In the merit of keeping

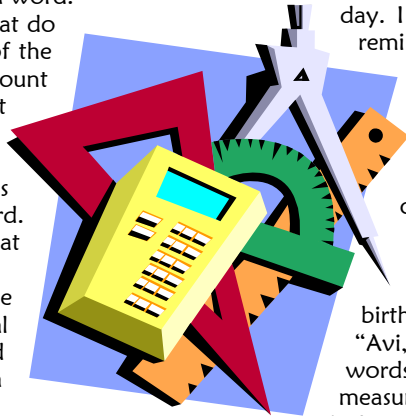
this mitzvah, may you have many, many more

birthdays."

"Avi, those are beautiful words. I can see that you measure your words carefully before you say them. May

Hashem reward you measure for measure with a long, productive life."

"Amen."

*Kinderlach . . .
Who knows the measure of a word? A kind word can literally save a person's life. It can give strength, comfort, happiness, or advice. People recall kind words said to them many years ago. A thoughtless word, on the other hand can cause immeasurable damage. It can hurt a person's feelings, ruin his parnassa (livelihood), damage his marriage, and even ruin his life. Measure your words carefully before saying them, as if you were appraising diamonds and pearls. Words are more precious. Their value will be returned to you – measure for measure.*

Trust One Who Trusts

"Mr. Landlord, your apartment looks very nice. It is just what we need: spacious, clean, and a good location. The rent is also reasonable. I think we will

take it. Let's draw up a lease."

The landlord pulls a contract out of his jacket pocket.

"Here you are, sir. Just sign on the dotted line."

The tenant takes a minute to read the terms of agreement.

"This contract says that I must bring two guarantors, each of whom earn a minimum salary of \$2000 per month, along with their salary stubs for the last three months, an open bank check for security, and six-month's rent up front."

"That is correct sir."

The man thinks for a moment, clears his throat and begins to speak.

"Mr. Landlord, you are old enough to remember a time when all of this was not necessary. A signature on a contract meant that the tenant gave his word to uphold the agreement and that was enough."

The landlord's eyes meet those of the tenant's. His heart falls. His face softens and he almost seems to cry.

"What has happened to our world?"

"The warden did not check anything that he (Yosef) was in charge of, because Hashem was with him" (Bereshis 39:23). The Targum Yonason Ben Uzziel translates this verse a little differently. "The warden did not need to guard Yosef, as he did all of the other prisoners, because he did not find any sin in his hand, because Hashem was with him." Rav Zalman Sorotzkin finds this fact astounding. Yosef was condemned to death. He could have escaped because he was not guarded. Yet, he did not flee because he trusted in Hashem! Not only that, the warden recognized this, and he did not guard Yosef. The warden knew that he would not run away because he trusted in Hashem.

*Kinderlach . . .
Who is a trustworthy person? One who trusts in Hashem. He will never steal, because he trusts that Hashem gives him everything that he needs. Why steal something that he does not need? He will never lie because he knows that the truth is from Hashem, and there is no reason to hide or distort it. It is a true pleasure to find someone that you can trust. His word is as good as gold, and your possessions are safe in his hands. Be a trustworthy person, and bring comfort into people's lives. Trust in Hashem and others will trust you.*

ההגדת לבנד

פרשת וישב

לבטוח במי שבוטח

"מר בעל הבית, הדירה שלך מאוד יפה. בדיוק מה שאנו צריכים: היא נקייה ומרווחת, והמיקום שלה טוב. שכר הדירה גם כן סביר. אני חושב שניקח אותה. בוא נכתוב חוזה."

בעל הבית הוציא חוזה מכיס מעילו.

"הנה, אדוני. חתום כאן."

השוכר עיין למשך דקה בתנאי החוזה.

"בחוזה כתוב שעלי להביא שני ערבים, שכל אחד מהם משתכר לפחות 8,000 ש"ח לחודש, והם צריכים לבוא עם תלושי המשכורת שלהם משלושת החודשים האחרונים. ומלבד זאת עלי להביא צ'ק בטחון פתוח, ושכר דירה עבור שישה חודשים מראש."

"נכון, אדוני."

האיש חשב לרגע, כחכח בגרונו, ואמר:

"מר בעל הבית, אתה ודאי זוכר שהיו זמנים שכל זה לא היה נחוץ. עצם חתימת השוכר על החוזה משמעו היה שהשוכר מתחייב לעמוד בתנאי החוזה, ודי היה בזה."

בעל הבית הביט בעיניו של השוכר. ליבו נפל, פניו התרככו,

ונראה שהוא כמעט עומד לפרוץ בבכי.

"מה קרה לנו?"

"אולי מילה?"
"למדוד מילה? למה אתה מתכוון? למדוד את אורך המילה? אין בעיה - תספור את האותיות. אין לך צורך בכלים משוכללים בשביל דבר כזה."

"ספירת האותיות היא צורה אחת למדוד מילה. אך לא לזה התכוונתי."

"האם אתה מתכוון לגימטריא של מילה, אברימי?"

"לא, גם לזה לא התכוונתי. רצייתי לדעת אם אתה יכול למדוד את השפעה של מילה אחת."

"נשמע לי קצת מסובך. אתה יכול לתת לי דוגמא?"

"בפרשת השבוע הזה, יוסף הצדיק אמר כמה מילים שהיתה להן השפעה גדולה מאוד על חייו."

"מה הוא אמר?"

"הוא סיפר לאביו על כמה דברים שהוא חשב שאחיו חוטאים בהם.

בין השאר, הוא אמר שהם מכנים את בני

השפחות עבדים, ושהם אוכלים בשר שלא

נשחט. הוא אהב אותם ורצה בטובתם, ולכן

סיפר לאביהם, כדי שהוא יוכל לתקן את

מצבם."

"ומה רע בזה?"

"החפץ חיים אומר שקודם יש להוכיח

את האדם ישירות על מעשיו הרעים.

כאשר מספרים לאדם אחר כאשר

אפשר היה לדבר עם החוטא עצמו - זהו לשון הרע."

"אני במתח, אברימי. איזו השפעה היתה למילים אלה על מהלך

חייו של יוסף?"

"ה' גרם לכך שכל מה שיוסף אמר על אחיו יתגשם בו: הוא אמר

שהם מכנים את אחיהם עבדים, ולכן

נמכר לעבד. הוא אמר שהם אוכלים

בשר שלא נשחט, ולכן הם שחטו גדי

עזים וטבלו את כותונתו של יוסף בדם."

"זה מדהים. כל מילה שהוא אמר נשקלה, נמדדה וחזרה אליו."

"בדיוק כך, חיים. וזה מה שהתכוונתי כשדיברתי על מדידת מילים.

מילים טובות הן בעלות השפעה רבה יותר מכל תרופות הפלא

החדשות. הן יכולות לחזק אדם, לבנות את בטחונו העצמי, ואפילו

לפתח את כשרונותיו. מילים רעות, לעומת זאת, יכולות להשפיע

יותר מכדורי רובה ומפצצות. הן יכולות לפגוע, לדכא ואפילו

לשבור בן אדם. מילותיו של יוסף גרמו לו להימכר לעבד - דבר

לגמרי לא נעים."

"עלינו למדוד את מילותינו בזהירות רבה, אברימי."

"זה מה שאני מנסה לומר, חיים. קיבלת ערכה זו של סרגלים ליום

הולדתך. אני מקווה שזה יזכיר לך, לך ולכולנו להקפיד למדוד את

מילותינו בזהירות לפני שאנחנו מוציאים אותן מפינו. אחד

מהדברים הניתנים כשכר למי ששומר פיו הוא חיים ארוכים. ויהי

רצון, שבזכות קיום מצווה זו תזכה לעוד הרבה ימי הולדת."

"אברימי, אלה מילים יפות מאוד. אני רואה שאתה מודד את

מילותיך בזהירות רבה לפני שאתה מדבר. יהי רצון שה' ישלם לך

מידה כנגד מידה, ותזכה לחיים טובים וארוכים."

"אמן."

"אין שר בית הסוהר רואה את כל מאומה בידו [של יוסף] באשר ה' אתו ואשר הוא עושה ה' מצליח" (בראשית ל"ט, כ"ג). יונתן בן עוזיאל מתרגם פסוק זה שלא כפשוטו: "שר בית הסוהר לא היה צריך לשמור על יוסף כדרך ששמר על שאר האסירים, מכיוון שלא ראה כל חטא בידו, שכן הוא היה אומר שה' עוזר לו, וכל מה שהוא עושה ה' היה מצליח."

הרב זלמן סורוצקין זצ"ל מתפעל מכך: יוסף נדון למוות. הוא היה יכול לברוח מכיוון שלא שמרו עליו. ובכל זאת, הוא לא ברח כי הוא בטוח בה'! ולא רק זה - שר בית הסוהר הכיר בכך, ולכן לא טרח לשמור על יוסף. שר בית הסוהר ידע שהוא לא יברח כי הוא בוטח בה'.

ילדים יקרים...

מי הוא אדם שראוי לבטוח בו? מי שבוטח בה'. הוא לעולם לא יגנוב, כי הוא בוטח בה' שיתן לו את כל צרכיו. מדוע לגנוב משהו שאין הוא זקוק לו? הוא לעולם לא ישקר, כי הוא יודע שהאמת היא מה', ואין שום סיבה להסתיר או לעוות אותה. עונג הוא למצוא אדם שראוי לתת בו אמון. מלה שלו זו מלה, ואם מפקידים דבר בידו, יודעים שהוא שמור היטב. היה אדם ראוי לאמון, והבא נחת לאנשים אחרים. בטח בה' - ואחרים יבטחו בך.

מידה כנגד מידה

"אברימי, ראית את מתנת יום ההולדת שקיבלתי?"

"מזל טוב, חיים. עד מאה ועשרים!"

"אמן."

"מה קיבלת?"

"ערכה של סרגלים - הנה סרט מידה באורך 5 מטרים."

"איזה גודל!"

"והנה סרגל שמסומנים עליו גם סנטימטרים וגם אינצ'ים. ויש כאן גם מיקרומטר, שמודד מיקרונימים."

"אלה מידות קטנות שבקטנות. נשמע לי שאתה יכול למדוד כמעט הכל בערכה הזו."

"נכון. יש לך משהו שאתה רוצה למדוד?"